

לישראל	ההגנה	צבא
צה"ל	דובר	חטיבת
המידע	חופש	תא
טל':	חוק	טל':
073-3862131		
תשפ"ג	אדר	י"ג
2023	מרץ	06



משפטית ציבורית:

1. א. אבקש לקבל פירוט כלל תוכניות הגיוס המיועדות לחברה הערבית, המוסלמית ו/או בדואית ו/או נוצרית.
2. א. אבקש לקבל את התנאים לגיוס לפי כל אחת ואחת מן תוכניות הגיוס המיועדות לחברה הערבית המוסלמית ו/או הבדואית ו/או נוצרית.
3. א. אבקש לקבל את היקף המתגייסים בכל אחת ואחת מן תוכניות הגיוס המיועדות לחברה הערבית המוסלמית ו/או הבדואית ו/או נוצרית, בכל שנה מהשנים 2019, 2020, 2021, 2022 (עד ליום שליחת הבקשה).
4. א. אבקש לקבל את משך השירות הצבאי שנדרשים המתגייסים לשרת בכל אחת ואחת מן תוכניות הגיוס המיועדות לחברה הערבית המוסלמית ו/או הבדואית ו/או נוצרית.
5. א. ככל שהמתגייסים לתוכניות הגיוס המיועדות לחברה הערבית המוסלמית ו/או הבדואית ו/או הנוצרית מתייצבים למילואים לאחר שחרורם, אבקש לקבל את ההסדרים בכל אחת מן תוכניות הגיוס הנוגעים לשירות במילואים (בין היתר: משך שירות המילואים בכל שנה, מספר השנים לאחר השחרור שנדרשים להתייצב למילואים, עד איזה גיל נדרשים להתייצב למילואים).

6. א. אבקש לקבל את טווח הגילאים של המתגייסים בכל אחת ואחת מן תוכניות הגיוס המיועדות לחברה הערבית המוסלמית ו/או הבדואית ו/או הנוצרית.
7. א. אבקש לקבל את פירוט ההטבות ו/או הנחות ו/או הקלות וכדו' הניתנות למתגייסים לפי כל אחת ואחת מן תוכניות הגיוס המיועדות לחברה הערבית המוסלמית ו/או הבדואית ו/או הנוצרית.
8. א. ככל וניתן למשתחררים שהתגייסו בתוכניות הגיוס מענק שחרור, אבקש לקבל את גובה מענק השחרור הניתן למשתחרר בכל אחת ואחת מן תוכניות הגיוס המיועדות לחברה הערבית המוסלמית ו/או הבדואית ו/או הנוצרית.



שלום רב,

**הנדון: בקשתך למידע בנושא תוכניות גיוס בחברה הערבית**  
 שלך: בקשת חופש מידע מיום 21 ביולי 2022

1. להלן התייחסות צה"ל לבקשתך, לאחר בדיקה מול הגורמים המקצועיים, בהתאם לסעיפי הבקשה.
2. ראשית יובהר כי צה"ל, כצבא עם ממלכתי, חרט על דגלו את שילובם של חיילים וחיילות מכל קשת החברה הישראלית, לרבות בני המיעוטים, בכלל התפקידים בצבא. אגף כוח האדם ימשיך ויפעל ביתר שאת לעידוד הגיוס בקרב בני המיעוטים, על מנת לחזק את האחדות ותחושת השייכות לחברה הישראלית. שילוב בני המיעוטים בצה"ל בעשרות השנים האחרונות מהווה אחד מן הסמלים למעמדו של צה"ל כצבא העם. השילוב מבוצע באופן מלא במגוון היחידות והמסגרות הצה"ליות. מציאות זו מהווה דוגמה ומופת לפסיפס האנושי המרכיב את החברה הישראלית.
3. **סעיף א' לבקשתך**: אשר לבקשתך לפרט את כלל תוכניות הגיוס: ככלל, בצה"ל לא קיימות "תוכניות גיוס" כהגדרתן בבקשתך עבור האוכלוסיות המצוינות, על כן, בבקשתך בהקשר זה נדחית לפי סעיף 8(3) לחוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 (להלן – "החוק").

בצה"ל הנחיה גורפת על פיה המיונים והשיבוצים יקבעו על פי שיקולי כשירות רפואית, נתוני איכות והתאמה אישית. מאפיינים אחרים אינם רלוונטיים לעניין שיבוץ המלש"בים, ובהם מלש"בים בני המיעוטים. בני המיעוטים המתנדבים משתלבים בכלל היעדים, ואין הגבלת שיבוץ כזאת או אחרת לאוכלוסייה זו.

עם זאת, בצה"ל קיימות תוכניות התאמה לשירות ולגיוס לבני המיעוטים המתנדבים:

  - א. **היחס"ר הבדואי** – יחידת חי"ר שמורכבת מבני מיעוטים מתנדבים, ומאפשרת להם לשרת במסגרת אורגנית. בשנה האחרונה הוסדרה כחלק מהמסלול רכישת רישיון נהיגת משא.
  - ב. **"שלב ב"** – פרויקט בו בני מיעוטים בין הגילאים 25-50 מבצעים פרק הכשרה בסיסית בשירות חובה, שאורכה לא עולה על 21 יום. לאחר מכן אלו יעברו לשירות מילואים ביעדים שיקבעו עבורם, לטובת סיוע במשימות לאומיות בשירות מילואים.

4. למעלה מן הצורך, להלן יפורטו נתונים ונהלים על אודות גיוס בני מיעוטים מתנדבים בצה"ל.
5. הליכי הגיוס לבן מיעוטים מתנדב שהפטור שלהם אינו על רקע רפואי או גופני:
  - א. בן מיעוטים שלא נקרא לשירות הביטחון ומעוניין להתנדב לשירות סדיר, ייצור קשר עם לשכת הגיוס האזורית, בהתאם למקום מגוריו.
  - ב. לאחר מכן יתייצב בלשכת הגיוס האזורית ויחתום על הבקשה להתנדב לשירות סדיר. לאחר חתימה על הצהרת התנדבותו לשירות, יחלו לגביו הליכי בחינת התאמתו לשירות.
  - ג. יובהר, כי אישור התנדבותו של מלש"ב כאמור לשירות הביטחון מותנה בקבלת אישור התאמה ביטחונית, עם קבלת הכשר ביטחוני מלא כנדרש.
  - ד. נמצא המתנדב כשיר לשירות הביטחון, יישלח לו צו התייצבות לשירות ביטחון על-פי הוראת מיטב.
6. להלן היקף גיוס בני מיעוטים לפי שנתונים בפילוח של גיל בגיוס, לנתונים הממוחשבים הקיימים בצה"ל.

שנתון / גיל בגיוס	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	30
2019	43.79%	25.69%	12.59%	6.03%	5.34%	2.76%	1.03%	1.38%	1.03%	0.34%	0.00%	0.00%
2020	41.26%	25.82%	15.03%	6.28%	4.78%	3.14%	1.50%	1.23%	0.55%	0.14%	0.14%	0.14%
2021	47.10%	23.21%	12.50%	6.25%	4.46%	2.46%	2.68%	0.67%	0.67%	0.00%	0.00%	0.00%

\* בשנים המפורטות מעלה לא התגייסו בני מיעוטים בגיל 29, ועל כן אלו לא מופיעים בטבלה.

7. משך השירות עבור בן מיעוטים המתנדב לשירות בטחון ייקבע בהתאם לגילו ומצבו המשפחתי, כמפורט להלן:

משך שירות (חודשים)	מצב משפחתי	מין	גיל
28	רווק/נשוי ללא ילדים	ז	18-22
24	רווק/נשוי ללא ילדים	נ	18-22
24	רווק/נשוי ללא ילדים	*-	23-24
18	נשוי עם ילדים	-	18-24
18	-	-	25-29

\*\*נציין כי בטווחי הגילאים בטבלה, בהם לא מצוין מין המשרת/ת או מצב משפחתי, המשמעות היא שהבחנה לא רלוונטית למשך השירות בגילאים אלו.

8. על החלטה זו ניתן להגיש עתירה לבית המשפט לעניינים מנהליים בתל אביב.

9. בברכה,

מוסקוביץ                      צופיה                      סא"ל,  
ומבצעים                      אסטרטגיה                      רע"ן  
צה"ל                                      ב/דובר